

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια)

Μικροὶ καὶ θηριώδεις, ὁμοιάζουσι πρὸς παραφρονήσαντας μύρμηκας, καταβροχθίζοντας ἀλλήλους περὶ βῶλον χρώματος. Ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των ἰστάμενος θάνατος θαυμάζει βλέπων τὴν μανίαν, ἣν ἔχουσι τὰ μικρὰ ταῦτα σώματα, ὅπως ἀλληλεξολοθρευθῶσιν ἀνευ τῆς συνδρομῆς του.

Ἡλίθιοι, ἔτι καὶ ἐν τοῖς ἔργοις, ἄτινα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον προκαλοῦσι τοὺς θρήνους, εἶναι ἀξιοὶ τοῦ χλευασμοῦ ἐκείνων, οἵτινες θαυμάζουσι τὸ θέαμα τῆς καταγιγδός.

Ἡ διακεκομμένη μάχη τῶν δύο γαλερῶν εἰς οὐδὲν ὀριστικὸν κατέληγεν. Ἀπὸ μιᾶς καὶ ἐπέκεινα ὥρας ἐμάχοντο, πολλοὶ εἶχον φονευθῇ ἐκατέρωθεν, ἀλλ' οὐδεὶς ὑπεχώρει.

Ὁ Γορέλλος, ὅστις εἶχεν ἤδη ἀναλάβῃ τὴν τῆς γαλέρας πηδαλιούχησιν, ἠσθάνθη αἰφνης προαίσθημά τι, ἀναφλέξαν αὐτὸν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε μὴ δυνάμενος νὰ κρατηθῇ πλέον προσεκάλεσε τὸν ναύτην ἐκεῖνον, εἰς ὃν καὶ προηγουμένως εἶχεν ἐμπιστευθῇ τὸ πηδάλιον, ἔδωκεν αὐτῷ ὁδηγίας τινὰς κατεσπευσμένως καὶ ἔτρεξεν εἰς τοὺς ὑπὸ τὸ κατάστρωμα κοιτῶνας.

— Τί κάμνετε ὠπλισμένοι οὕτως; εἶπεν εἰς τὸν κυβερνήτην, ἰδὼν αὐτὸν φέροντα πέλεκυν.

— Τί κάμνω! τί κάμνω! Τί κάμνουν μετὰ τὸ τσεκουρί, ὅταν πολεμοῦν ἐπάνω εἰς τὸ κατάστρωμα; Πᾶν νὰ βγάλω τὸ μεγαλύτερο ἄχτι, ὅπου αἰσθάνθηκα ποτὲ εἰς τὴ ζώή μου. Ἔτσι κ' ἔτσι θὰ πεθάνουμε αὐτὴ τὴ νύχτα. Ἀ! καὶ νὰ τῶξευρα!... Μὰ τώρα νὰ τὸ βάλῃς 'ς τὰ πόδια δὲν εἶναι δυνατόν. Λοιπὸν προτιμῶ νὰ τελειώσω μετὰ μιὰ καλὴ τσεκουριά εἰς τὸ κεφάλι, διότι ἡ ἰδέα, πῶς θὰ πνιγῶ εἰς τὸ νερό, μετὰ νὰ πεθάνω πρὶν τῆς ὥρας. Καὶ σὲς διατὶ ἀφίσσετε τὸ τιμόνι;

— Ἄν τὸ ἄφισα καὶ ἦλθα ἐδῶ, εἶναι ἄλλος πού φροντίζει δι' αὐτό. Ἀλλὰ δὲν μοῦ κάνετε τὴν χάριν νὰ μοῦ δώσετε αὐτὸ τὸ τσεκουρί;

— Ἀκοῦς ἐκεῖ;... Ἐγὼ πέρνω αὐτὸ τὸ ἄλλο, ἀλλὰ εἰπέτε μου, παρακαλῶ, τί θὰ κάμετε τώρα;

— Ἡ μάχη βαστᾷ πολὺ καὶ ἡ νίκη εἶναι ἀβέβαιη. Ὁ Κάρολος, καθὼς εἶναι βαρεὶά ἀρματωμένος, δὲν τολμᾷ νὰ πηδῇ εἰς τὴν τσιτσιλιάνικη γαλέρα...

— Καί;

— Ἐγὼ, ὅπου εἶμαι ἔμπειρος εἰς αὐτά, θὰ δοκιμάσω. Πολλαὶ φοραὶς, ἡ ἐκβάσις

ἐξαρτᾶται ἀπὸ μίαν αἰφνιδίαν τόλμην. Οἱ ἄνθρωποι ὁμοιάζουν μετὰ τὰ πρόβατα, ὅπου πάει ὁ ἓνας, τρέχουν καὶ οἱ ἄλλοι.

— Καί;

— Ὅταν πατήσω τὸ πόδι εἰς τὴν γαλέρα, ἐλπίζω ὅτι μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ θὰ ἀνθέξω τόσον, ὥστε ὅποιος ἔλθῃ ἔπειτα νὰ εἰσπορέσῃ νὰ με βοηθήσῃ... ἀλλέως πρέπει ν' ἀποθάνω.

— Καὶ ἐγὼ θὰ ἔλθω μαζὶ σας... βέβαια... εἴθε νὰ εἰσπορεύσῃ ἔτσι νὰ σὰς δώσω—καὶ ταῦτα λέγων εἶδε μετὰ λύπης τὸ μέρος, ἐνθα ἔκειντο τεθραυσμένα τὰ δύο ἄγγεϊα—καὶ ἓνα ποτηράκι κρασί, καθὼς θὰ ἔλθω μαζὶ σας... ὦ! αὐτὸ θὰ σὰς ἐδυνάμωνε τὴν καρδιά... ἀλλὰ... τώρα πάει! Ὅ,τι εἰσπορεύσῃ νὰ ὑποφέρω τὸ ὑπόφερα... Ὅσα μεγάλη καὶ ἂν ᾖ ἡ λύπη σου, δὲν εἰσπορεῖ νὰ φθάσῃ ποτὲ τὴ δική μου... Εἰσπορεῖ λοιπὸν νὰ δειξωμεν εἰς τὸν Κάρολον πῶς πηδοῦν εἰς ταῖς ἐχθρκαῖς γαλέραις.

Ἐν τούτοις, εἶχον φθάσῃ εἰς τὸν κωπητήρα, καὶ ὁ κυβερνήτης ἠναγκάσθη νὰ παύσῃ, διότι, ἄλλως, Κύριος οἶδε πόσον θὰ διήρκει ἡ φλυαρία του. Ὁ Γορέλλος, ἐπισκοπῆσας δι' ἐνὸς βλέμματος τὴν θέσιν τῶν δύο γαλερῶν, εἶπεν εἰς τὸν κυβερνήτην:

— Ἐδῶ, ἀπὸ τὴν πρῶμην, εἶναι καλλίτερα. Ἐδῶ αἱ γαλέραι συγκρούονται συχνότερα καὶ εἶναι τόση σύγχυσις, ὥστε θὰ κατορθώσωμεν ὅ,τι θέλομεν, καὶ ὄχι ὅ,τι εἰσπορεύμεν. Ἀκολουθήσατέ με.

Φθάσαντες εἰς τὸ ὑποδεχθὲν μέρος, ὠπισθοχώρησαν, ὅπως πηδήσωσι καλλίτερον, καὶ ἐπήδησαν. Ὅστις θέλει, ἄς ἀρνήται ὅτι ἀφεντος εἰσαρμένη ἀρέσκειται νὰ ἀνατρέπῃ τὰ σχέδια τῶν θνητῶν.

Ὁ ἀγαθὸς κυβερνήτης, ὅστις πᾶσαν ἄλλην βᾶσανον θὰ ἐπροτίμα, καὶ οὐχὶ νὰ βυθισθῇ εἰς τὸ ὕδωρ... ὅστις εἶχεν ἀποφασίσῃ καὶ ἐτοιμασθῇ νὰ πολεμήσῃ... ὅστις, λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὸ πάχος τοῦ σώματος του, εἶχε πηδήσῃ κατὰ τρόπον δυνάμενον νὰ ἐμβᾷ ἐν ἀπελπισμῷ καὶ τοὺς δεξιωτέρους, ἐνῷ ἔθετεν ἐπὶ τῆς ἐχθρικῆς γαλέρας τὸν πόδα του, προσέκοψε καὶ ἔπεν ὑπτιος εἰς τὴν θάλασσαν, ἥς αἱ ρανίδες, ἐκ τῆς πτώσεως, ἐξηκοντίσθησαν ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων τῶν δύο γαλερῶν. Ὁ δυστυχὴς, κατορθώσας νὰ στραφῇ, ἐξήγαγε τὴν κεφαλὴν ἐκ τοῦ ὕδατος καὶ ἐκραυγάζεν ὡς δαιμονισμένος:

— Ἀρνόλδε! Γορέλλε! ρίξετέ μου ἓνα σχοινί, διότι πνίγομαι... Ἀρνόλδε! Γορέλλε!... Θεέ μου!... κανεὶς δὲν μοῦ ἀποκρένεται. Ἐκλαμπρότατε κόμη!... ἀφίσσετε διὰ μία στιγμὴ τὸ τσεκουρί καὶ τρέξετε νὰ βοηθήσετε τὸν φτωχὸν Ἀρμάνδον, τὸν κυβερνήτην... ὦ, ἐνδοξότατε κόμη!... Ἐ! ἐσὰς φωνάζω, κόμη!... ἀλλὰ καὶ αὐτὸς δὲν θέλει νὰ με ἀκούσῃ... εὐμορφῇ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, εὐγένεια, νὰ ἀφίνουε ἔτσι νὰ πνιγῇ ἓνα χριστιανό!... σὰν νάμουνα σκυλοτόμαρο!... Νᾶτανε τοῦλάχιστον ἐδῶ ἔνας παπᾶς νὰ με ξεμολογήσῃ!...

Νέον κύμα περιέβαλε καὶ κατέκλυσε

αὐτόν. Μεγίστη ποσότης ὕδατος εἰσῆλθεν εἰς τὸν λάρυγγά του, καὶ ὁ δυστυχὴς κυβερνήτης μικροῦ ἐδέησε νὰ πνιγῇ. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους κατάρθωσε ν' ἀνέλθῃ αὐθις εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων πλήρεις αἵματος καὶ ἐξωδημένους ἐκ τῶν σπασμῶν τοῦ ἐμέτου καὶ κραυγᾶν:

— Ὡοιμέ!... Πόσον εἶναι πικρὸ!... Ὡοιμέ!... βοήθεια!... ὦ! διαολοκόμη!... Ὅταν εἶχα δέματα πανιά, ἂν μ' ἔπιανε τρικυμία, ἔρριχνα τὰ πανιά εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐγλύτωνα... καὶ ἐσεῖς, ἐνδοξότατε κόμη, ὅπου δὲν σὰς ἔρριξα, ἔτσι φέρνεσθε μαζὶ μου;... μετὰ ἀφίνετε εἰς τὴ θάλασσαν;... ὑποφέρνετε μετὰ τόση ἀσπλαγχνία νὰ πνιγῶ;... Ἀ! διατὶ νὰ μὴν φορτώνω πάντοτε πανιά!... Τί θὰ πῇ ὁ κουμπάρος μου, εἰς τὸν ὁποῖον ὑποσχέθηκα νὰ φέρω κρασί τῆς Σικελίας; Θὰ πῇ πῶς ἄφισα νὰ πεθάνω διὰ νὰ μὴν ἐκτελέσω τὴν ὑπόσχεσί μου... εὐμορφῇ διαγωγῇ κοντέειν!... Εἰς τὴν πίστι μου, δὲν θὰ ἐκάνετε μία χάρι, μετὰ τὸν παρὰ 'ς τὸ χέρι!...

Καὶ ἐξηκολούθει λέγων, ὅτε μὲν ἀστεϊολογῶν, ὅτε δὲ κραυγάζων ἐν ἀπελπισμῷ... ἄχρως οὐ κατάρθωσε νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τῶν ἀρμῶν τῶν τῆς γαλέρας του σανιδῶν καὶ τόσον ἰσχυρῶς, ὥστε ἄφισεν ἐπ' αὐτῶν τὰ τῶν ὀνύχων τοῦ ἰχνη.

Ὁ Γορέλλος εὐτυχέστερος τοῦ συντρόφου του, τοῦλάχιστον κατὰ τὸ πῆδημα, ἔφθασε σφῶς ἐπὶ τῆς σικελικῆς γαλέρας, καὶ ἀμέσως ἔπληξε διὰ τοῦ πελέκεως κατὰ κεφαλῆς τὸν ἀπειλητικῶς ἐνώπιόν του ἰστάμενον καὶ διεχώρισε τὴν παρεῖάν του ἀπὸ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ δεξιοῦ ὠτὸς μέχρι τῆς ρινός.

Ὁ εἰς τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ δυστυχοῦς ἐκείνου ἐξῆλθε τῆς κόγχης του, ὁ δὲ ἔτερος ἐβυθίσθη. Ἐπεσε ὁλολύγας καὶ ὕψωσε τὰς χεῖρας, ὅπως φέρῃ αὐτάς εἰς τὸ τραῦμα· ἀλλὰ δὲν ἔφθασε, διότι ὁ θάνατος ἀπήλλαξεν αὐτὸν τοῦ κόπου τούτου.

Ὁ Γορέλλος διῆλθε πατήσας ἐπὶ τοῦ πτώματος καὶ συνήντησε νεανίσκον, ὅστις ἰδὼν τὴν πληγὴν ἐκείνην ἔτρεχε νὰ ἐκδικήσῃ τὸν φονευθέντα. Πόσον καλλίτερον δι' αὐτὸν θὰ ἦτο, ἂν ἔμενεν εἰς τὴν θέσιν του καὶ ἂν εἶχε ἐλάσσονα φιλανθρωπίαν, ἢ μεῖζονα ἰσχύν... διότι, ἐνῷ ὕψωσε τὸ ξίφος κραυγάζων: ἀπόθανε!... ὁ Γορέλλος ἔπληξεν αὐτὸν μετὰ τοσαύτης λύσσης ἐν τῇ κοιλίᾳ, ὥστε ὁ πέλεκυς εἰσῆλθεν ὅλος σχεδὸν ἐν αὐτῇ. Ὅτε δὲ ὁ Γορέλλος ἀπέσυρεν αὐτόν, τὰ ἐντόσθια τοῦ δυστυχοῦς χυθέντα ἐκρέμαντο ἀπὸ τοῦ βουβῶνος καὶ τῶν μηρῶν του.

Ὁ νεανίσκος, ὠρῶμενος, ἐκράτησεν αὐτὰ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, καὶ ἤρξατο φεύγων ταχύτατα.

Ἀλλ' ὁ θάνατος κατέλαβεν αὐτόν. Τὸ πτώμα του ἔπεσε βαρυγδουπήσαν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ ἡ ψυχὴ του ἀπέπτη εἰς τὴν χώραν τῆς ἀμοιβῆς ἢ τῆς τιμωρίας, κλαίουσα τὸ ἄνθος τῆς ἀπολεσθεῖσης νεότητος.

Πολλὰς ἄλλας πληγὰς κατήνεγκεν ὁ Γορέλλος, ἃς δὲν ἀναφέρει ὁ ἱστορῶν τὰ

γεγονότα ταῦτα συγγραφεύς, διότι κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην μένων παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Καρόλου δὲν ἠδυνήθη νὰ ἰδῇ αὐτάς, τὸ μὲν ἀσχολούμενος εἰς τὴν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀμυναν, τὸ δὲ ἕνεκα τοῦ σκότους, ὅπερ διεδέχετο τὴν λάμψιν τῶν ἀστραπῶν. Ἀρκεῖται δὲ λέγων, ὅτι ὁ Γορέλλος οὐδὲ βῆμα ἐπροχώρει, χωρὶς νὰ καταφέρει καὶ μίαν πληγὴν· εἰς ταῦτα δὲ ἀρκούμεθα καὶ ἡμεῖς. Ἀλλ' ἐπειδὴ — προστίθουσιν ὁ αὐτὸς ἱστορικός — δὲν ζῶμεν κατὰ τοὺς καιροὺς τοῦ ἀγαθοῦ βασιλέως Ἀρθούρου, καθ' οὓς αἱ μάγισσαι ἔδιδον μαγικὰς πανοπλίας εἰς τὸν Λανσιλλώττον, ὅπως ἐκπορήσῃ τὸ φρούριον τῆς Τεθλιμμένης Φρουρᾶς, ὁ Γορέλλος ἔβλεπε τὸ αἶμά του ρέον ἀπὸ διαφορῶν πληγῶν καὶ ἡσθάνετο ἐκλιπούσας τὰς δυνάμεις του, ἐνῶ ὁ ἀριθμὸς τῶν τραυματῶν του ἠύξανε. Ὅθεν, καταφυγὼν εἰς τὸν μεσαῖον ἱστὸν τῆς γαλέρας, ἐστήριζεν ἐπ' αὐτοῦ τὰ νῶτα καὶ ἐκεῖ ἀπεφάσισε ν' ἀμυνθῇ ἄχρις οὐ αἱ δυνάμεις ἐπέτρεπον αὐτῷ τοῦτο.

Ἐκεῖ δὲ, περιστρέφων τὸν πέλεκυν, κατῴρθε νὰ διατηρηθῇ ἐπ' ὀλίγον ἔτι. Ἀλλ' ἐνῶ οἱ ἐχθροὶ περιεκύκλουν αὐτόν, προσπαθοῦντες νὰ τὸν ἀποτελειώσωσι, στραφεὶς ὅπως ἀποκρούσῃ τοὺς ἐπιτιθεμένους, προσέκοψεν ἐπὶ τινος πτώματος καὶ ἔπεσε χαμαί. Τότε θὰ κατεσπάραττον αὐτὸν βεβαίως, ἂν μὴ ὁ Θεός, ὅστις ἐπεφύλασεν αὐτῷ φρικωδεστέραν τύχην, τὸν ἐβοήθει διὰ θαύματος. Στηριχθεὶς ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ νεκροῦ, κατῴρθε νὰ ἐγερθῇ ἐφ' ἑνὸς τῶν γονάτων.

Τότε Σικελὸς τις, ὅστις ἦτο δεξιόθεν αὐτοῦ, θέλων νὰ τὸν φονεύσῃ, κύψας ἐπληξεν αὐτόν διὰ τοῦ ἐγχειριδίου του, ὅπερ κακῶς διευθυνθὲν τὸν εὔρεν ἐπὶ τοῦ κροτάφου καὶ διέσχισεν οὐχὶ βαθέως τὴν παρεῖάν του ἄχρι τῆς σιαγόνης...

Εἶδετέ ποτε τὴν λύσσαν τῶν ἀνθρώπων; Παρομοιάζουσιν αὐτὴν πρὸς τὴν τῆς τίγρεως, οὐχὶ διότι αὐτὴ ὁμοιάζει πρὸς ἐκείνην, ἀλλὰ διότι μόνη αὕτη προσεγγίζει μικρὸν πρὸς αὐτήν...

Ὁ ἀνθρωπὸς εἶναι μοναδικός... Φοβερώτατος ἐν πᾶσι!

Μετὰ λύσσης, ἥτις πρὸς οὐδὲν δύναται νὰ παραβληθῇ, ὁ Γορέλλος ἤρπασε τὸν βραχίονα τοῦ πλήξαντος αὐτόν καὶ τὸν ἔστρεψε τόσον ἰσχυρῶς, ὥστε τὸν ἐφόνευσε δι' αὐτοῦ τοῦ ἐγχειριδίου του.

Ὁ φονευθεὶς, ὅστις ἦτο μεγαλόσωμος, πεσὼν ἐπὶ τοῦ Γορέλλου κατεπλάκωσεν αὐτόν.

Τοῦτο δὲ συνέβη τόσον ταχέως, ὥστε ἕτερός τις, θέλων νὰ πλήξῃ τὸν Γορέλλον διὰ τοῦ πελέκεως, συνέτριψε δι' αὐτοῦ τοὺς ὤμους τοῦ νεκροῦ.

Ἐν τούτοις, ὁ Κάρολος, ὅστις ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν εἶδε τὸν Γορέλλον πηδῆσαντα τόσον γενναίως ἐπὶ τῆς ἐχθρικῆς γαλέρας, ἡσθάνθη ὀργήν, αἰσχύνην καὶ εὐγενῆ πόθον νὰ δράμῃ εἰς βοήθειάν του, βλέπων ὅτι ὡς ἐφέρετο οὐδὲν κατῴρθου, ἐκράυαγεν:

— Ἄρχον Γίλλη, τρέξατε καὶ διατάξατε ἐκ μέρους μας τὸν Μισὼ Λαβροδερεῖ

καὶ ὅσους ἄλλους δυνήθητε νὰ εὔρητε, νὰ ἔλθωσιν ἀμέσως ἐδῶ.

Ὁ ἄρχων Γίλλης ἔδραμεν ἀμέσως. Ὁ δὲ Κάρολος ἀπομακρυνθεὶς μικρὸν, ὅπως μείνῃ μᾶλλον ἐλεύθερος, ἀφῆρσε τὰς σιδηρὰς αὐτοῦ χειρίδας, τὰ περιβραχιόνια καὶ τὰ περιπόδια, εἴτα ἐπανήλθεν εἰς τὴν θέσιν του. Ἐν τούτοις, οἱ προσκληθέντες ἱππῶται προσήλθον αὐτῷ, ὅστις ἤρχισε παροτρύνων αὐτοὺς διὰ τῶν ἐξῆς λόγων:

— Βαρόνοι, ὁ πηδαλιούχος τῆς γαλέρας ἡμῶν ἐπήδησεν ἐπὶ τῆς ἐχθρικῆς, δόσας σπανιώτατον παραδειγμα τόλμης καὶ ἀνδρείας. Ἀπωλέσαμεν οὕτως ὠραίαν περίστασιν νὰ δοξασθῶμεν. Ἀλλ' ἂν δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ λάβωμεν τὸ πρῶτον γέρας, ἃς κατακτήσωμεν τοῦλάχιστον τὸ δεύτερον, βοηθοῦντες τὸν ἐν ὅλοις συνάδελφόν μας.

Οἱ βαρόνοι περιεκύκλωσαν ἀμέσως αὐτόν, ταῦτα εἰπόντα, καὶ μόλις ἐπλησίασαν αἱ δύο γαλέραι, ἐπήδησαν ἀμέσως πάντες κραυγάζοντες: Μονζοά!.. Μονζοά!..

Ἡ τύχη ἐβοήθησεν αὐτούς, ὥστε, καίπερ μοι ἀπαλλαγέντες, ὁ Κάρολος, τοῦ βάρους τῶν ὅπλων των, εὐρέθησαν ἀδελφεῖς ἐπὶ τοῦ ἐχθρικοῦ πλοίου.

Ἡ ἀνθρωπίνη ἐκείνη μάζα, πεσοῦσα μετὰ τοσαύτης ὁρμῆς κατὰ τῶν Σικελῶν, ἀπώθησεν αὐτούς καὶ ἐξηνάγκασε νὰ ὑποχωρήσωσι.

Ἀλλ' οὗτοι, ἀναλαβόντες θάρρος, ὤρμησαν αὐτῆς ἀγρίως κατὰ τῶν Γάλλων, οἵτινες ἤρχισαν νὰ ὀπισθοχωρῶσι... καὶ ὀπισθοχωροῦντες βαθμὴδὸν ἐφθασαν εἰς τὸ ἔρκος, ὅπου καὶ ἐστάθησαν, διότι ἂν ἐν βῆμα ἔτι ἐποίουν πρὸς τὰ ὀπίσω, θὰ ἐπιπτον εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὁ ἀνθρωπὸς, τιθέμενος μεταξὺ ἀπηλπισμένης ἀμύνης καὶ θανάτου, σπανίως ἡττάται.

Οἱ Γάλλοι, καίπερ μετὰ κόπου, ἀνεκτῆσαν τὸ ἀπωλεσθὲν διάστημα. Τόσον δὲ πολὺ συνεπιέζοντο, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ μεταχειρισθῶσι τὰ ξίφη των κατ' οὐδένα τρόπον.

Συνεκρούοντο, ὠθοῦντο, ἀντωθοῦντο, μὴ δυνάμενοι νὰ ἔλθωσιν εἰς τακτικὴν μάχην.

Ὁ Κάρολος, ἀνὴρ γενναῖος, καταλιπὼν αἰφνης τὸν πέλεκυν, ἤρπασε τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ καὶ ἔσφιγγεν αὐτόν τόσον πολὺ, ὥστε τὸν ἔρριψε νεκρὸν χαμαί.

Οἱ ρωμαλαϊότεροι τῶν συντρόφων του ἔσχον τὴν αὐτὴν ἰδέαν, καὶ ἐπέτυχον, διότι οἱ Σικελοὶ δὲν περιέμενον τοιοῦτον εἶδος μάχης.

Οἱ ἔχοντες ἐγχειρίδια ἐποίησαντο χρῆσιν αὐτῶν.

Τότε οἱ ἐχθροὶ ὑπεχώρησαν, καὶ αἰσθανόμενοι ὅτι τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἦσαν τετραυματισμένοι, ἐδίστασαν νὰ ἀνανεώσωσι τὴν ἐφοδον.

Ἡ στιγμὴ αὕτη τοῦ δισταγμοῦ ἀπεφάσισε τὴν ἔκβασιν τῆς μάχης, διότι οἱ Γάλλοι, εὐρεθέντες πλέον ἐλεύθεροι νὰ μεταχειρισθῶσι τοὺς πελέκεις των, περὶ τὴν χρῆσιν τῶν ὀπείων ἦσαν ἱκανώτατοι, ἐξηνάγκασαν αὐτοὺς μετ' οὐ πολὺ

νὰ παραδοθῶσι. Τότε ὁ Κάρολος διέταξε νὰ παύσῃ ἀμέσως ἡ μάχη.

Ταῦτα συνέβαινον καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Γορέλλος, τεθαμμένος σχεδὸν ὑπὸ τὸν πολύσαρκον ἐχθρόν, ὃν εἶχε φονεύσῃ, ἐσώθη ὡς ἐκ θαύματος ἀπὸ τοῦ θανάτου.

Ὁ κατενεγκὼν τὸ κτύπημα, ἀντὶ νὰ ἐπαναλάβῃ αὐτό, ἄφισε τὸν πέλεκυν ἐμπεπηγμένον εἰς τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ καὶ ἐπωφελούμενος τὰ σκότη ἐφυγεν ἀθόρυβως, ὅπως σώσῃ τὴν ζωὴν του,

Ὁ Κάρολος, μετὰ τὴν νίκην, ὠθοῦμενος ἐκ τῆς ἀγάπης, ἣν οἱ γενναῖοι αἰσθάνονται πρὸς ἀλλήλους, ἐπιλαθόμενος παντὸς ἄλλου, ἤρχισε νὰ προσκαλῇ ὀνομαστὶ τὸν Γορέλλον. Οὗτος δὲ, ἀκούσας τῆς φωνῆς του, ἀπήντησεν:

— Ἐκλαμπρότατε! ἀπαλλάξατέ με, ἀπὸ αὐτὸν τὸν νεκρόν, ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ βάρους του θέλει νὰ ἐκδικηθῇ κατ' ἐμοῦ, διότι τοῦ ἀφῆρσα τὴν ζωὴν.

Ὁ Κάρολος, σύρας κατὰ μέρος τὸ πῶμα, ἔτεινε τὴν δεξιὰν πρὸς τὸν Γορέλλον, ὅπως βοηθήσῃ αὐτόν νὰ ἐγερθῇ λέγων:

— Εἴθε πληγωμένος;

— Ναί, ἐκλαμπρότατε, καὶ εἰς πολλὰ μέρη. Πιστεύω ὅμως ὅτι αἱ πληγαί μου δὲν εἶναι ἐπικίνδυναι.

— Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ ὁ ἅγιος Μαρτίνος τοῦ Τούρ! Ἐπιθυμεῖτε νὰ σᾶς μεταφέρουν εἰς τὴν γαλῆραν μας;

— Ἐπιθυμῶ νὰ ἀναζητηθῇ ὁ κυβερνήτης Ἀρμάνδος. Ἦτο μαζύ μου, ὅτε ἐπηδήσαμεν, ἀλλὰ δὲν τὸν εἶδα πλέον εἰς τὸ πλευρὸν μου.

Ὁ Κάρολος διέταξε ν' ἀναζητηθῇ ὁ Ἀρμάνδος. Εἴτα, στραφεὶς πρὸς τοὺς Σικελούς, οἵτινες ἔμενον γονυπετεῖς, εἶπεν αὐτοῖς:

— Ἐγέρθητε. Ἐπράξατε πᾶν ὅ,τι εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς ἀνθρώπον ζῶντα νὰ πράξῃ. Δὲν εἶθε λοιπὸν ἄξιοι τοιαύτης ταπεινώσεως, καὶ ὁ Θεὸς νὰ με φυλάξῃ ἀπὸ τοῦ νὰ τὴν ἐπιβάλῃ ἐγὼ εἰς ὑμᾶς.

Ἡ τύχη σᾶς ἐνίκησεν· ἀλλ' ἡμεῖς ἐκτιμῶμεν τὴν ἀνδρείαν σας καὶ σᾶς θαυμάζομεν. Ἄν πάντες οἱ σύντροφοί σας ὁμοιάζουσι πρὸς ὑμᾶς, εἰς δυσχερέστατον ἔργον προσεκάλεσεν ἡμᾶς τὸ Βατικανόν, ἀλλ' ἄξιον ἑνὸς υἱοῦ τῆς Γαλλίας. Οὕτως, ἡ νίκη ἡμῶν θὰ ᾖ ἐνδοξος, καὶ ἡ ἡττα ἀνευ αἰσχύνης. Τώρα, ἃς προσπαθῶμεν νὰ σωθῶμεν ἀπὸ τῆς καταιγίδος, τῆς ὁποίας ἡ λύσσα ἐξακολουθεῖ. Ὁδηγήσατέ μας ὑμεῖς· ἐμπιστευόμεθα εἰς τὴν εὐκρινειάν σας, διότι οἱ ἀνδρεῖοι οὐδέποτε ὑπῆρξαν προδόται. Προσεκάλεσα τὸν ναύαρχον.

Ταῦτα εἶπεν ὁ Κάρολος, καὶ ὁ Θεός, ὅστις ἔβλεπε τὴν καρδίαν του, γινώσκει μόνον πόσον προσεποιεῖτο.

Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι ἦτο ἡκιστα διατεθειμένος νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τοὺς ἡττημένους τὴν διεύθυνσιν τῆς γαλέρας, καὶ μάλιστα εἶχεν ἤδη εἰπῇ εἰς τὸν Γορέλλον:

— Σεῖς θὰ ᾔσθης ὁ κυβερνήτης.

Ἀλλὰ, γινώσκων καλῶς τὰ τοῦ κόμου, δὲν ἠγνόει ὅτι ὅταν δὲν δύναται

τις νὰ μεταχειρισθῇ τὴν ἔνοπλον δυσπιστίαν, ἥτις εἶναι καὶ ἡ καλλιτέρα, δὲν ἀπολείπεται ἄλλο αὐτῷ ἢ νὰ προσποιηταὶ γενναϊότητα. Ἐβλεπε δὲ ὅτι ὁ ἡμιθρίαμβός του ἐκεῖνος δὲν ἦτο τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζῃ αὐτὸν κατὰ παντὸς φόβου, προσερχομένου ἐκ τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἰσχύος τῶν πολεμίων.

— Ἴδου ὁ ναύαρχος! . . . ἐκραύγασε τὸ πλήρωμα. . . καὶ ἐν τῷ σκότει ἡκούσθησαν βήματα πολλῶν ἀνθρώπων βαδίζοντων πρὸς τὸν Κάρολον.

— Καταθέτω εἰς τοὺς ὑμετέρους πόδας τὸ ξίφος, εἶπεν ἀνὴρ τις ταπεινῇ τῇ φωνῇ. . . καὶ παρακαλῶ ὑμᾶς, ἐνδοξε κύριε, νὰ δεχθῇτε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πίστεώς μου.

Ἀστραπὴ τις ἐφώτισε κατ'ἐκείνην τὴν στιγμήν τὴν σκηνήν.

Ὁ Κάρολος, ἔχων τὴν μίαν τῶν χειρῶν ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ Γορέλλου, περικυκλωμένος ὑπὸ πολλῶν βαρόνων, ἐποίησε σημεῖον, ὅπως ἀποδοθῇ εἰς τὸν ναύαρχον τὸ ξίφος· οὗτος δέ, ἐν πλήρει ταπεινώσει, ἤγειρε τὴν κεφαλὴν, ὅπως ἐκδηλώσῃ αὐτῷ τὴν εὐγνωμοσύνην του, ἢ μάλλον ὅπως προσποιηθῇ εὐγνωμοσύνην.

— Ἐκδίκησις τοῦ Θεοῦ! . . . ἐκραύγασεν ἀγρίως ὁ Γορέλλος, ἀπωθήσας ὡς μανιώδης τὸν κόμητα.

[Ἐπεται συνέχεια].

Π. Ν. ΠΑΝΑΣ.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΣΑΡΡΑ

[Συνέχεια]

Ἐν τούτοις ἡ μήτηρ τῆς Σάρρας προσήλθε, σύνοφρος δὲ καὶ ἀπειλητικῇ ἔλαβε τὴν μικρὰν διὰ τῆς χειρός, ἔλκουσα αὐτὴν πρὸς τὴν σκηνοπηγίαν. Ὁ εὐσάρκος ἀνὴρ ἐψιθύρισε βαρείας τινὰς λέξεις ἀπειθυνομένας πρὸς τοὺς ἀγνώμονας ἐκείνους καὶ ἀναισθητοὺς Ἀθιγγάνους, οἵτινες δὲν ἐγίνωσκον νὰ ἐκτιμῇσωσι τὴν ἀγαθότητα τῶν ἐνδιαφερομένων δι' αὐτούς. Εἶτα ἐποίησε βήματ' αἰνὰ πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἀρχηγοῦ, ὅστις ραθύμως ἐκάπνιζε μακρὰν ἀνατολικὴν καπνοσύριγγα, ἡρεσμένος ἐπὶ τῆς τοῦ χαλκῆος θύρας, καὶ ζωντὰ διάλεξις ἀντηλλάγη μετὰ αὐτῶν.

Παραχρῆμα ὁ ἀρχηγὸς ἀφῆκε τὸν πῖλόν του καὶ, μειδιῶν, ὑπεκλίνετο πρὸ τοῦ εὐσάρκου κυρίου. Οὗτος ἐξήγαγε βαλάντιον ἐκ τοῦ θυλακίου του καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τῷ ἀρχηγῷ, ὅστις, ἀπειλητικῶς ἐκάλεσε τὴν μητέρα τῆς Σάρρας. Μετὰ τινὰς λόγους, αὕτη ὡπισθοχώρησε ζωντῶς, εἶτα ἤρξατο νὰ κραυγάζῃ, σφοδρῶς τὴν γῆν διὰ τῶν ποδῶν τῆς πλήττουσα. Ὁ ἀρχη-

γὸς ὁμῶς μετὰ πλείονος ὠμίλησε σφοδρότητος καὶ ἐπιτακτικῶς τὴν χεῖρα ὑψώσας, εἶπε τοὺς λόγους τούτους:

— Αὐτὴ δὲν εἶναι κόρη σου!

Ἡ γυνὴ τότε ἐκάθησε κατὰ γῆς, λαβούσα τὴν μικρὰν Σάρραν ἐν ταῖς ἀγκάλας αὐτῆς καὶ βαθέως ἐστέναξε. Ὁ ἀρχηγὸς ἐκ νέου τραχεῖς λόγους αὐτῇ ἀπηθύρισε, καί, ἀνευ ἀντιστάσεως ἀλλὰ πικρῶς κλαίονσα, ἡ βοημὶς ἀφῆκε νὰ παραλάβῃ τὴν Σάρραν. Ὁ εὐσάρκος ἀνὴρ ὠδήγησε τὸ τέκνον εἰς τὴν ὁδοπορικὴν ἄμαξαν, ἐν ᾗ εἶχεν εἰσέλθῃ καὶ ἡ κυρία, ἥτις βλέπουσα παρ' αὐτῇ τὴν Σάρραν ἀφῆκε κραυγὴν χαρᾶς, ἥρπασε αὐτὴν περιπαθῶς ἐν ταῖς ἀγκάλας τῆς, ἀσπαζομένη ἡδέως τὸ δροσὲν πρόσωπόν της, ἐνῶ ἡ ἄμαξα ἔφευγε δρομέως, ἀφιεῖσα ὀπισθεν αὐτῆς τὰς συντρόφους τῆς βρεφικῆς ἡλικίας τῆς κόρης καὶ τῆς ἀθλιότητος καὶ τῶν στερήσεων τοῦ παρελθόντος της.

Ἡ μελανεῖμων γυνὴ ἦτο ἡ λαίδυ Ὁδοννορ. Τριακονταετὶς χηρεύουσα, ἡ ἀριστοκρατικὴ αὕτη, ἔσχε τὸ ἀτύχημα τοῦ ἀπολέσαι μὴνὰς τινὰς πρὸ τοῦ συναντήσῃ τῇ Σάρρᾳ τετραετὲς κοράσιον, ἀφ' οὗ ἐζήρτα πάσας τὰς τοῦ μέλλοντος ἐλπίδας. Παράφρων σχεδὸν ἐξ ἀπελπισίας, ἐπὶ τινὰς ἐβδομάδας διετέλει μετὰ ζῶης καὶ θανάτου. Ὑφίστατο κρίσεις, καθ' ἃς ἐκαλεῖ διὰ μεγάλων κραυγῶν τὴν μικρὰν τῆς Νέλλυ, λέγουσα ὅτι δὲν ἀπέθανεν, ἀλλ' ὅτι τὴν ἔκλεψαν, διακηρύττουσα μάλιστα, ὅτι τοῦτο διεπράχθη ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ της λόρδου Mellivan Grey, γραμματέως τοῦ κράτους, ὅστις καταστραφεὶς ὑπὸ τῶν ἀνυπολογίστων δαπανῶν θυελλώδους νεότητος, ἥρπασε τὴν κληρονόμον ἵνα ἀσφαλίσῃ ἑαυτῷ τὴν τῆς ἀδελφῆς του κληρονομίαν.

Ὁ λόρδος Mellivan Grey βαρέως ἔφερε τὸ ἄλγος τῆς ἀδελφῆς καὶ σφόδρα ἤχθετο ἐπὶ ταῖς διανοητικαῖς ταύταις ἀποπλάνησιν αὐτῆς. Πᾶν μέσον μετήλθεν ὅπως καταπραῦνῃ τὸ πνεῦμα τῆς λαίδυ Ὁδοννορ, πλὴν οὐδὲν κατορθώσας ἀπεσύρθη εἰς τὰς ἐν Ἰρλανδίᾳ γαίας του. Βαθμηδὸν ὁμῶς ἡ κυρία ἀνεκτάτο τὸ λογικόν, μετέβη εἰς τὸ νεκροταφεῖον, ἐν ᾧ, πρὸ τοῦ τάφου ἔνθα ἡ θυγάτηρ της καθύπεδον τὸν ἀγγελικὸν ὕπνον της, ἐδέησεν ὅπως ἡ μήτηρ βεβαιωθῇ περὶ τῆς σκληρᾶς πραγματικότητος. Ἐκτοτε οὐδόλως ἀπέβαινε δυσχερὲς ἡ συμφιλίωσις μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της, ἥτις καὶ ἐπῆλθε. Ἡ λαίδυ Ὁδοννορ ἀπηχθάνετο ἤδη τὴν οἰκίαν, ἐν ᾗ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἐτελεύτησε. Ἡθέλησε λοιπὸν ν' ἀπομακρυνθῇ αὐτῆς καὶ ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς Κόρκ πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ λόρδου ἀδελφοῦ της.

Πολλὰς αἱ λυσιτελέστεραι φαινόμεναι περιστάσεις ἄγουσιν εἰς λίαν δυσάρεστα ἀποτελέσματα. Ἡ εἰς Ἰρλανδίαν αὕτη ἀποδημία, ἡ μέλλουσα ν' ἀσφαλίσῃ τὴν πλήρη μετὰ τῷ ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς συμφιλίωσιν, ἐπῆνεγκε πλήρη ρῆξιν. Ἡ λαίδυ, ἐπιστρέφουσα ἐκ τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ ἀδελφοῦ, ἀπῆντησεν ἐπὶ τῆς λεωφόρου τοῦ Δουβλίνου, πρὸ τῆς θύρας ἐργαστηρίου

τινὸς χαλκῆως, κυλινδουμένην ἐπὶ τῆς πόας μετὰ μεγάλου κυνὸς τὴν μικρὰν ἀθιγγανίδα τὴν μέλλουσαν νὰ καταλάβῃ τὴν τοῦ τόσον θρηνηθέντος τέκνου θέσιν. Ἡ λαίδυ Ὁδοννορ ἐβεβαίον πάντοτε ὅτι βλέπουσα τὴν Σάρραν, κατεπλήττετο ἐπὶ τῇ μετὰ αὐτῆς καὶ τῆς μικρᾶς Νέλλυ ὑφισταμένης ὁμοιότητος. Παρατυχῶς κατελήφθη ὑπὸ τῶν ἄλλοτε ὑπονοιῶν της, ἐπιτακτικωτέρων ἤδη ὑπέροτε. Ἐνόμισεν, ὅτι εἶχε ζῶσαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της τὴν κόρην ἐκείνην, ἣν ἔλεγεν ὅτι τῇ ἔκλεψαν καὶ ἣν ἡ θεία Πρόνοια τῇ ἀπέδιδεν ὡς ἐκ θαύματος. Ἐξώρμησε τοῦ ὀχλήματος, πλὴν ἡ ἀνάμνησις τοῦ ὑπὸ ἰτέας σκιαζομένου τάφου, ὑπὸ τὸν λίθον τοῦ ὁποῦ ἀνεπαύετο ἡ μικρὰ Νέλλυ, τῇ ἐπανήλθεν αἴφνης, καὶ ἔκλαυσε πικρῶς τὴν ἐκ δευτέρου ἀποπτῶσαν χιμαιράν της. Ἡ πολυτελοῦς ἐξωτερικοῦ οἰκία, ἐν ᾗ εἰσῆλθεν, ἦτο ἡ κατοικία τοῦ ἐπιστάτου της κυρίου Purdey, ἱκανωτάτου περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του ἀνθρώπου. Οὗτος ἦτο ὁ εὐσάρκος ἐκεῖνος μετὰ φαρβορίας κύριος, ὅστις, ἐπιθυμῶν νὰ παρασχῇ ἐκδούλευσιν τῇ δεσποίνῃ αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ μάλλον ἐπισπάσῃ τὴν εὐνοίαν της, ἐδράξατο τῆς περιστάσεως, προσῆλθε τῷ ἀρχηγῷ τῆς βοημικῆς ὁμάδος, συνεβλήθη μετ' αὐτοῦ περὶ τῆς τιμῆς τῆς μικρᾶς Σάρρας ὥστε ἐπρόκειτο περὶ τινος ὄρνιθος ἢ προβάτου καὶ ἐξαγοράσας αὐτὴν ἤγαγε παρὰ τῇ λαίδυ.

Ὁ λόρδος Mellivan Grey, ὅστις εἶχεν ἤδη συνδιαλλαγῇ μετὰ τῆς ἀδελφῆς, ἔμαθε μετὰ βαθείας ὀδύνης τὴν εἰσαγωγὴν τῆς τετραετίδος ταύτης εὐνοουμένης ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς λαίδυ Ὁδοννορ, πλὴν ἐνόμισεν ὅτι τοῦτο θὰ ἦτο παροδική τις ἰδιοτροπία. Ἐλεγεν ἐν ἑαυτῷ, ὅτι πρῶταν τινὰ ἡ ὑψηλὴ κυρία θ' ἀνῆλθετο τὸ ζῶν ἄθρομά της καὶ θὰ παρεκάλει ν' ἀπαλλάξωσιν αὐτὴν διὰ ποσοῦ τινος χρημάτων τῆς ἐνοχλητικῆς ταύτης παιδός.

Ἀλλ' ὑπελόγισεν ἀνευ τοῦ ξενοδόχου. Ἡ μικρὰ Σάρρα ἐκέκτητο οὐ μόνον ἄρρητον καλλονήν, ἀλλὰ προσέτι εὐφυῖαν οὐ τὴν τυχοῦσαν, δι' ὧν κατέθελε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς εὐεργετιδὸς της καὶ κατέκτησε τὸ πνεῦμά της. Καὶ οἱ δεσμοὶ δι' ὧν συνεδέθη μετὰ τῆς λαίδυ ἀπέβαινον ἔτι στερεώτεροι, τοῦ χρόνου προϊόντος, τόσον ὥστε πάντες οἱ περὶ αὐτήν, ἀριδῆλως ἔβλεπον, ὅτι ἡ Σάρρα ἀντεκατέστησε πληρέστατα τὴν Νέλλυ ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς μητρὸς.

Τότε οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Mellivan ἀνεώχθησαν, τότε κατεῖδε τὸν κίνδυνον, ὃν ἡ κληρονομία διέτρεχε, πρᾶγμα. ὅπερ δὲν ἤρχετο εἰς τοὺς ὑπολογισμούς του. Μετέβη λοιπὸν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς ἀδελφῆς του, καθ' ἣν θλιβεροὶ λόγοι ἀντηλλάγησαν ἐκατέρωθεν. Ὁ λόρδος κατέλιπε τὴν λαίδυ Ὁδοννορ, λέγων ὅτι δὲν θὰ τὴν ἐπανίδῃ πλέον διὰ βίου, εἰς δ' αὕτη ἀπεκρίνατο ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ μόνον εὐάρεστον, ὅπερ ἀκούει παρ' αὐτοῦ.

Ἐκ πείσματος πρὸς τὴν ἀδελφὴν ὁ λόρδος ἐνυμφεύθη. Συνεζεύχθη τὴν θυγατέρα